

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

CRISIS-TOESLAG. — Met 1 Januari 1918 heeft onze uitgever zich door de ongehoord gestegen prijzen en onkosten genoodzaakt gezien een crisis-toeslag van 10 pCt. op de prijzen van al z'n uitgaven te leggen. Tot onze spijt moet deze toeslag, te beginnen met 1 Mei 1918, ook voor ons tijdschrift gelden. We meenden liever hiertoe te moeten overgaan dan te bezuinigen op omvang of inhoud van het tijdschrift. Zoodra de omstandigheden het toelaten vervalt deze toeslag weder.

RED.

BOEKBESPREKING.

Hoewel na eenig aarzelen heb ik op mij genomen hier iets te schrijven over „*Geologie van Nederland*”, door J. van der Lijn en B. Bernink. (Uitg. Smit en Zn., Hengelo.)

Dat ik gearzeld heb dit te doen, is voornamelijk daarom, dat het niet enkel lof zal zijn, wat ik er over te zeggen heb, hoewel ik ten zeerste waardeer hetgeen tot stand is gebracht, en ik weet dat de moeilijkheden vele waren.

Dat er behoefte aan een populair boekje over de geologie van Nederland was, en dat het werk van deze beide bekende natuurvrienden met graagte is ontvangen, blijkt wel daaruit, dat er in een paar maanden, naar ik meen, al twee-derde van de oplage verkocht is. Ik twijfel er ook niet aan, of vele natuurliefhebbers zullen er antwoord in vinden op menige vraag, die bij hen is opgekomen, wanneer ze op onze heiden keien opraapten of in Zuid-Limburg door de bekende grotten wandelden. Het boekje ziet er degelijk uit en is met menige aardige foto en vele teekeningen versierd.

Een verklarende woordenlijst van eenige geologische vaktermen zal ook niet nalaten goede diensten te bewijzen.

Wat naar mijn meening het boekje wat onevenwichtig gemaakt heeft is de zoo geheel verschillende werkwijze en schrijfrant der beide auteurs. De met v. d. L. geteekende hoofdstukken zijn langer en geven blijk van ernstig werk; de met B. onderteekende zijn veel korter, maar toonen niet altijd met voldoende zorg te zijn voorbereid, de hoofdstukjes over *Onze turf* en *Onze duinen* geven daar wel heel erg blijk van. Waar v. d. L. een paar lange hoofdstukken (volgens mijn meening voor leeken te uitvoerig) wijdt aan Verweering en aan *IJzer in den bodem* (het laatste 20 bldz.) is 3 bldz. over onze hoog- en laagveenen en 4 bldz. over onze duinen toch wel wat mager. De voor onze drinkwatervoorziening zoo uiterst gewichtige kwestie van „*Water in den bodem*” wordt zelfs niet genoemd. De vindplaatsen van oudere gronden om Winterswijk worden slechts even aangestipt, hoewel dit toch een der belangrijkste streken is voor onze geologie en aanspraak heeft op een minstens even uitvoerige behandeling als Zuid-Limburg, of de Veluwe! Ook eenige andere onderwerpen mis ik, b.v. onze vennen, de wadden, terpen, enz.

Wanneer bij een herdruk, die wel vrij spoedig noodig zal blijken, wat minder plaats wordt besteed aan gesteenten in het algemeen en zwerfsteen in het bijzonder (deze onderwerpen behelzen een derde van den inhoud van het geheele werkje, de hoofdstukken 15, 16 en 17 b.v. zijn zeer verward en kunnen best geheel weggelaten worden), en de bovengenoemde onderwerpen worden wat minder stiefmoederlijk bedield, dan zal het evenwicht wel ongeveer hersteld zijn. Een ander punt, dat ook volgens de meening der beide schrijvers, niet tot een mogelijken herdruk wachten kan, is het verbeteren van een aanzienlijk aantal fouten, onjuistheden en vergissingen, die in de met B. geteekende hoofdstukken in meerdere, in de andere in veel mindere mate voorkomen. De schrijvers hebben dan ook een lijst met verbeteringen en aanvullingen opgemaakt, die zoo spoedig mogelijk gedrukt zal worden en aan de koopers toegezonden.

Waar de schrijvers zoo duidelijk inzien, dat er nog wel wat aan hun werk ontbreekt, kunnen we met vertrouwen hun verderen arbeid tegemoet zien. Deze zal dan hoofdzakelijk moeten bestaan in het aan de hand der literatuur zeer grondig leeren kennen van de verschillende geologische gebieden. Herhaalde tochten door deze streken zullen daarvoor noodig zijn. Zou dan de zoo verkregen kennis der schrijvers niet omgezet kunnen worden in boeiende beschrijvingen van zelfgemaakte tochten, die den liefhebber prikkelen tot navolging en waarin hij dan een betrouwbaren gids vindt voor eigen studie op z'n vacantiereisjes? Uit zulke beschrijvingen van door en door bestudeerde excursies in alle geologisch merkwaardige streken van ons land, moet m.i. een geologie boek voor liefhebbers bestaan, zal het doeltreffend zijn. „*Uit ons Krijtland*” is daar zoo'n uitstekend voorbeeld van! Met een dergelijk boekje gewapend is men bij eigen veldstudie dan ook zeker, niet moedeloos rond te loopen